

Sır

Şerife DURNA

İçeriye girdiğinde pişmiş toprak kokusu sıcak bir rüzgârla esti geldi yüzüne. Alışık olduğu bu kokuyu her duyduğunda ekşi bir meyva yemiş gibi olur, dilinde buruk bir tat kalmış gibi yutkunurdu. Yabani, eski zamanlardan kalma mayhoş bir meyva gelirdi ağzına. O zamanlarda toprağın suyu içine çekip hemhâl olmasını, ateşin büyüüne kapılıp renkten renge girmesini, incik boncuğunu gerdanına taktığındaki heyecanı, kap kacağına koyduğu yemeğini yerken haz alan kadını, şimdi duyabilmek için mi kendisine de bu uğraşı bulduğu aklına gelirdi raflara baktığında. Öldüğünde yanına gömülmesini istediği en iyi parçaları ayırmamış mıydı bu yüzden. Belki birkaç avuç mısır buğdayı da eklemeliydi yanına. Hoş bir serüven olacak diye düşündü bin yıllar ötesine. Kendini iyi hissederdi böyle düşündüğünde. Geçmişin kalıntılarını geleceğe taşımanın sorumluluğunu duyduğuna, o günden bugüne bir şeyin değişmemiş olduğunu, pişirmenin ve sırlamanın yeni bir şey olmadığını bilme ustalığına kavuşmuştu. Daha fazla ustalaşamayacağını anladığı anda da bırakıp gitmişti kocasını, çocuklarına dönmüştü.

Ayağına takılanlara aldırış etmeden fırına yöneldi. Aralanmış kapısından bakmak, ona tüm yorgunluğunu unutturacak güzellikteydi. Her biri pırlanta edasında parlıyor, ben daha güzelim diyordu camısı doğallığıyla. Sıcak ve parlaktılar. Raflarda sıralanmayı bekliyorlar. Artık toprak olmaktan çıkmışlar, emekle yoğrulmuş, ustalıkla biçimlenmiş, ateşle gerdeğe girmişlerdi, kadir kıymet bileceklerin ellerine düşmeyi bekleyen gelin kızlar gibi, kızlarını babalarına emanet eden toprak ana gibi.

Toprak her zaman garip bir manyetik alandaymış gibi içine doğru çekiyordu. Çekim gücü o kadar fazlaydı ki elleri ayakları toprağa değdiği anda yere bastığını hissediyordu. Bu yüzden dönmüştü, bu kokuyu duymak için.

Ustalaşmış olmaktan çok emeklerinin boşa çıkmadığını görmüştü ya, etrafı toparlamaya yeniden başlamak için, en baştan başlamalıydı. Yukarıya

çıkıyordu merdivenlerden, gökkuşağından geçer gibi: boy boy ama aynısı olmayan her eserine tekrar bakarak. Boya ve çamur kovaları, karıştırıcılar, fırçalar, alçı kalıpları, mengenerler etrafa ne kadar yayılmışlardı. Hepsini yerli yerine koymak, düzen içinde olmak için kolları sıvadı. Önlüğünü giydi. Masa üzerinde ne varsa dosyasına yerleştirdi. Çizimleri, modelleri dosyasına koyarken parlayan fotoğraf eline geçti. Çilingir sofrasındaki kadını tanıdı. Kocasıyla olan yakınlığını da. Gaia geldi aklına, çocuklarını babalarından korumaya çalışan toprak ana. Çocuklarını yutan Uranüs geldi. Yenilip yutulmayacaktı. Çocuklarını yedirmeyecekti. Aşağıya indi, yavaş ve sakindi. Yeniden bir şeyler yapmak için, eline bir parça çamur aldı ve yoğurmaya başladı. Çamurun her biçimi tek gözlü, çok kollu Kykloplara benziyor, bozup yeniden yaptığında yine o yüzle karşılaşılıyor. Kaç kez aynı yüzü yaptığını hatırlamaz bir hâlde kalıyordu... Bir aşağı bir yukarı çıkıyorken buldu kendini. Köşede gördüğü kanepeye bitkin bir şekilde uzandı. Bir tıkrıtu duyduğunda hava kararmış, içerisi sıcaklığını kaybetmişti. Korkuluklardan aşağı doğru sarktı ve fırını boşaltan kocasını gördü. Yavaşça indi. Kompresörün çalıştığını yeni anladı. Fırının arkasında kalmış birkaç parçaya uzanmaya çalışan arkasını dönmüş kocasını gördü, hızla içeri itti ve kapısını kapattı. Kapının kolunu indirdi ve ısının sızmasını önleyen keçeyi sıkıştırmak için kolu çevirmeye başladı. Kapının kalınlığı kapatırken güç kullanmasını gerektirse de, kapandıktan sonra hiçbir insan gücü onu açmaya muktedir değildi. Isıyı 1200 dereceye ayarladı, ayarlaması gereken zaman konusunda tereddüde düştü. Zamanı olabildiğince kısalttı ve şalteri indirdi. Her şeyi tam yaptığından emin olmak için her zaman yaptığı gibi hava deliğine baktı. Açık kalmıştı, sandalye getirip uzandı ve hava deliğini kapattı. Elleri, yüzü çamur içindeydi. Yıkamak için yukarı çıkarken fırından gelen sesleri duymamaya çalıştı. Kompresörü çalışır bırakarak dışarı çıktı. Kapıyı kilitledi ve yürümeye başladı. Eve doğru gidiyordu. Çocukların onu beklediğini anımsadı.

Ertesi gün ne yapacaklarını tasarlayarak geçirdi geceyi. Yeni modeller ve formlar yaratmalıydı. Bir önceye benzemeyen, eşi benzeri olmayan. Pişmiş toprak kokusu duyacağı kapıyı araladı, ekşi tadı alamadı. Daha çok tarçın kokusu geliyordu burnuna. Fırın sönmüş ve soğumaya başlamıştı bile. Hava deliğini açtı daha çabuk soğuması için. Birkaç saat bekledikten sonra, kapıyı açmayı denedi. Artık o heyecanı yoktu. Neyle karşılaşacağı konusunda, belirsizlik, şaşırta ve sevinç yoktu. Sadece çamurlaşmış sızısı vardı içinde. Bir avuç külü, taş gibi olmuş elleriyle sırsız bir vazunun içine koydu, sırlanmış diğer vazoların arasında bir toprak parçası olarak kalmasına izin vererek.